

Výlet do pozapomenuté historie Horního Slezska

V sobotu 14. září se před sedmou hodinou ráno sešla na hlučínském autobusovém nádraží přibližně 60 členná skupina zájemců o slezskou historii. Po nástupu do připraveného autobusu vyrazila směrem k městu Gliwice. Nikoho neodradilo ani zprvu nepříznivé počasí, které se naštěstí během dne postupně zlepšovalo. Jednalo se o další ze zájezdů, které organizuje Muzeum Hlučínska ve spolupráci se Společností přátel Muzea Hlučínska, aby všem, kdo mají zájem, přiblížilo historický vývoj nejen Hlučínska samotného, ale i celého Slezska.

Je to výborný počin už proto, že organizátoři kromě perfektního zabezpečení celého zájezdu umí dobře nastavit míru jeho obsahové náročnosti. Jedná se tak vlastně o akci, která se pohybuje někde mezi běžným poznávacím zájezdem a odbornou exkurzí. Mohou se jí zúčastnit všichni, kdo mají chuť poznat něco z minulosti, a zároveň je program zajímavý i pro náročnější a znalejší zájemce. To je dáno také fundovaností průvodců. Tím letošním byl pan PhDr. Jiří Jung Ph.D., který je odborníkem se zaměřením na moderní slezskou architekturu a kulturní dějiny.

Letošním tématem byla prohlídka jednoho z hornoslezských měst, které prošlo především v moderní době pohnutou historií. Gliwice jsou jen dvě hodiny cesty od Hlučína, přesto však nepatří k běžným turistickým cílům většiny z nás. Je to škoda. Město, které se začalo rozrůstat v průběhu 19. století díky rozvoji těžkého průmyslu (podobně jako Ostrava), si jistě alespoň krátkou turistickou zastávku zaslouží. Ale pokud máte znalého průvodce, jako jsme měli my, není problém v něm strávit celý den.

Už třeba návštěva nenápadné vesnice kousek od Gliwic, která se až do konce druhé světové války nazývala Eichenkamp. Nenápadné místo se ukázalo být zajímavým dokladem nacistického pohledu na fungování společnosti.

Následovala prohlídka samotných Gliwic. Procházka městem se zastávkou u několika církevních i světských staveb (katedrála sv. Petra a Pavla, radnice, kostel Všech svatých) byla vhodně zpestřena návštěvou městské palmérie (skleníku). Pak následovala ukázka několika dalších architektonických zajímavostí 19. a 1. poloviny 20. století, která byla zakončena u působivé vily Caro. Ta je dnes muzeem a návštěvníka zaujme působivými interiéry i rozsahem sice malou, ale zdařile připravenou etnografickou výstavou.

Pokud jsou Gliwice něčím celosvětově známé, pak je to ale v souvislosti s incidentem, který se zde odehrál těsně před vypuknutím druhé světové války. Představitelé nacistického Německa se pokusili v tehdy k Německu náležejících Gliwicích vytvořit záminku k rozpoutání války, když němečtí agenti předstírající, že jsou polskými nacionalisty, přepadli místní rozhlasový vysílač. Vysílací věž, která se dodnes tyčí do úctyhodných 111 metrů, je však působivá nejen díky své pohnuté historii, ale i proto, že se jedná o jednu z nejvyšších dřevěných staveb na světě.

Celý zájezd byl zakončen v sousedním městě Zabrze, které vyrostlo zcela živelně podle okamžitých potřeb místního průmyslu, návštěvou kostela sv. Josefa. Pro všechny, kdo mají rádi moderní architekturu, to byl zážitek, protože se jedná o stavbu opravdu netradiční.

V pořadí již čtvrtý zájezd připravený Muzeem Hlučínska a občanským sdružením Společností přátel Muzea Hlučínska se opravdu povedl. A protože už se postupně rozebíhají plány na ten příští, můžeme říct, že tak vzniká velmi prospěšná tradice. Snad se co nejdéle udrží.

Martin Rostek, účastník zájezdu